

NARODNI
DOM
MARIBOR

KONCERTNA
POSLOVALNICA

Komorni cikel 2018/2019

1. abonmajski koncert

Dvorana Union, Maribor, 8. november 2018 ob 19.30

PESMI MOJIH DOMOVIN

MARCOS FINK, basbariton
NEJC LAVRENČIČ, klavir

PerArtem
Kulturno umetniški zavod

V sodelovanju s Kulturno umetniškim zavodom PerArtem.

SPORED

Josip Michl (1879–1959)
Pevcu (France Prešeren)

Fran Gerbič (1840–1917)
Kam? (France Prešeren)

Davorin Jenko (1835–1914)
Strunam (France Prešeren)

Fran Serafin Vilhar (1852–1828)
Mornar (France Prešeren)

Mojca Prus (1982)
Izgubljena vera (France Prešeren)

Stanko Premrl (1880–1965)
Memento mori (France Prešeren)

Carlos Guastavino (1812–2000)
Bailecito za klavir

Josip Pavčič (1870–1949)
Dedek samonog (Oton Župančič)

Benjamin Ipavec (1829–1908)
Božji volek (Oton Župančič)

Anton Lajovic (1878–1960)
Mesec v izbi (Li Tai Po – O. J. Bierbaum – Oton Župančič)

Fran Gerbič (1840–1917)
Pojdem na prejo (Oton Župančič)

Carlos Guastavino (1812–2000)
iz cikla *Argentinske cvetlice* (León Benarós)
Cortadera, plumerito...

Beli Clavel del aire
Mimoza, kam hitiš?
Hijacintin cvet
Aromito, flor de tusca...

Lucijan Marija Škerjanc (1900–1973)
Lento affettuoso iz *Sonate za klavir*

Argentinske ljudske pesmi

Prepad žeje (Alma García)
Pampamapa (Hamlet Lima Quintana)
Ljubka vrbova veja (Arturo Vezquez)
Kmet in siromak (iz Španske pesmarice)
Pevec iz San Pedra (León Benarós)
Moj vinograd v Čapanaju (León Benarós)

Slovenska glasba 19. stoletja je bila v znamenju samospelva, zborovske glasbe in deloma klavirskih skladb. Razlogov za takšno zvestobo vokalnemu in skromnemu komornemu mediju je več. Prek vokalne glasbe in izbranega besedila je v središče tudi v glasbi stopala slovenska beseda, prek nje pa besedilo, ki je lahko bilo nosilec jasne vsebinskosti. Ta je bila v tem času največkrat v vlogi krepitve nacionalne identitete, zato ne preseneča, da so skladatelji pogosto posegali po Prešernovih predlogah. Poleg takšnega nacionalno-utalitarističnega razloga pa je omenjenim žanrom gotovo botrovala tudi bolj skromna infrastruktura – Slovenci še nismo premogli simfoničnega orkestra, Dramatično društvo je pričenjalo z delom šele v drugi polovici 19. stoletja, stalnih komornih sestavov pa praktično ni bilo. Brez profesionalne izobrazbe je bilo mogoče sodelovati predvsem v zboru in iz takšnega miljeja je izraslo tudi nekaj pevcev, ki so se lahko preizkušali tudi kot solisti s samospelvom.

Takšna kariera je zaznamovala življenjsko pot **Frana Gerbiča** (1840–1917), ki se je na praškem konservatoriju učil petja in kompozicije. Pevska kariera ga je vodila od narodnega gledališča v Pragi do zagrebške Opere, Ulma in ukrajinskega Lvova. Leta 1886 se je na povabilo Glasbene matice vrnil v domovino, kjer je deloval kot vodja matične šole in kot zborovodja, od leta 1895 pa tudi kot dirigent pri predstavah Dramatičnega društva. Dejaven je bil tudi kot cerkveni glasbenik. Ves ta čas je Gerbič tudi komponiral, pri čemer v njegovem opusu jasno

dominira vokalna glasba – zbori (posvetni in cerkveni) kot tudi samospeli in celo dve operi (*Kres* in *Nabor*), ki pa sta vendarle v dramaturškem pogledu precej šibki.

Gerbičev samospel na pesem »Kam« je le ena izmed številnih verzij te Prešernove pesmi, ki je zaradi svoje tipične romantične vihravosti in svetobolnosti logično privlačila skladatelje 19. stoletja. Gerbičev samospel je bil objavljen v reviji *Novi akordi* leta 1913, značilno pa je, da je uglasben prekomponirano in da ima temna dramatika prednost pred spevno melodičnostjo, ki se mora ob koncu umakniti lirični resignativnosti. Poznejši Gerbičev samospel na Župančičevo besedilo »Pojdem na prejo« je drugačen. V preprostejši tridelni obliki skuša ohranjati okus po ljudski melodiki, primerno blagi ljubezenski vsebini, medtem ko hitre figure v klavirju slikajo delo predic.

Pomembne zasluge za profesionalizacijo slovenske glasbe so opravili številni češki glasbeniki, ki so se s trebuhom za kruhom selili v južnoslovenske kraje. Eden takšnih je bil tudi **Josip Michl** (1879–1959), ki je v Pragi dokončal študij fagota, nato pa je deloval kot vodja šole in pevskega zbora v Gorici. Po koncu prve svetovne vojne je poučeval na konservatoriju v Ljubljani in nekaj časa celo vodil zbor ter orkestralno društvo Glasbene matice. Tudi Michl se je lotil Prešernovih pesmi. Njegova uglasbitev Prešernove pesmi »Pevcu« že kaže pomembne premike. V celoti jo zaznamuje kratek melodično-ritmični motiv (sinkopirana punktirana figura), ki je kot nekakšen refren vstavljena med prekomponirane fraze. Skladatelj pa izrablja tudi barvne privlačnosti

terčnih akordskih zvez, s čimer se skuša približati pesnikovemu potovanju po samoglasnikih a-e-i-o-u (glej končne zloge vsakega verza).

Podobno kot češki glasbeniki so rodno domovino zapuščali tudi Slovenci. To velja za **Davorina Jenka** (1835–1914), avtorja sicer znamenite pesmi »Naprej, zastava Slave«, ki je postala prava evropska uspešnica. Po izobrazbi je bil sicer pravnik – študiral je na Dunaju, kjer pa je redno obiskoval opere in koncerte ter se učil iz partitur. Leta 1863 je prejel vabilo za mesto pevovodje pri pravoslavni šolski cerkveni občini v Pančevem v Srbiji. Vabilo je sprejel in od tega trenutka se je povsem zavezal srbski glasbi (med drugim je avtor srbske himne »Bože pravde«). Leta 1879 je postal ravnatelj Srbskega nacionalnega gledališča ter prevzel mesto kapelnika in skladatelja, zato najdemo v njegovem opusu čez 30 partitur, namenjenih odrskim deskam. Še pred odhodom v Srbijo ga je privlačila Prešernova poezija; med drugim je uglasbil pesem »Strunam«, ki sicer mestoma izkazuje šolarske harmonske postopke, medtem ko je klavirski part povsem neizrazit. Vendar široko razpeta melodična linija v glasu te kitične pesmi izdaja avtorja z velikim poslušom za melodiko.

Podobno kot Jenko je Slovenijo zapustil tudi **Fran Serafin Vilhar** (1852–1828), sicer sin slavnega Miroslava Vilharja, ki ga danes poznamo po ponarodelih pesmih »Lipa zelenela je«, »Zagorski zvonovi« in »Po jezeru«. Prvo izobrazbo je prejel od Frana Levstika, leta 1870 pa se je vpisal na orglarsko šolo v Pragi. Manjše glasbeniške obveznosti so ga

nato vodile v Belo Crkvo (Banat), Temišvar, Karlovac, Split, Gospić, leta 1891 pa se je preselil v Zagreb, kjer se je potegoval za mesto kapelnika v tamkajšnji operi, a se je moral zadovoljiti z učiteljskim delom. Tako je Vilhar večino svojih skladateljskih naporov usmeril v hrvaško glasbo. Njegove ambicije so bile visoke, saj se je preizkušal tudi kot operni skladatelj (*Smiljana, Ivanjska kraljica, Lopudska sirotica*), a se je zaradi omejenega znanja vendarle najbolje izkazal v zborih in samospelih. Med samospeli si je posebno mesto v svojem času prislužil »Mornar« na Prešernovo besedilo, v katerem skladatelj skuša podobno kot Gerbič v pesmi »Kam« podčrtati predvsem dramatične tone, a obenem mu uspe številna mesta prepojiti tudi z bolj pojočo melodiko.

Večina slovenskih skladateljev v tem času še ni mogla upati na to, da bi se poklicno povsem posvetila umetnosti, zato je šlo v veliki večini za zelo nadarjene posameznike, ki so si kruh služili z drugimi poklici. Jenko se je, kot smo že spoznali, izobrazil za pravniški poklic, v družini Ipavec pa so se poleg ljubezni do glasbe zapisali tudi zdravniškemu poklicu. **Benjamin Ipavec** (1829–1908) je leta 1858 diplomiral na Dunaju iz medicine, do upokojitve pa je deloval v otroški bolnišnici v Gradcu. Osnovno glasbeno izobrazbo je prejel doma, učil pa se je tudi od številnih čeških glasbenikov. Ipavec je napisal vrsto zborov, klavirskih skladb, poizkusil se je tudi z odrsko (spevoigra *Tičnik* in preprostejša opera *Teharski plemiči*) in instrumentalno glasbo (*Serenada za godala*), v poznih letih pa je v *Novih akordih* objavil številne uspele samospelve. Kljub temu, da so se v tem času

slovenskih skladatelji že spogledovali z moderno, je Ipavec ustvaril enostavne samospelve, ki se v svoji izraznosti še spogledujejo s Schubertom. V vseh primerih pa vendarle gre za izbrušene miniature, ki v trenutku vzpostavljajo atmosferično vez s poezijo, v tem primeru Župančičevo.

Tudi **Anton Lajovic** (1979–1960) se poklicno ni zavezal glasbi; na Dunaju je študiral pravo, a hkrati obiskoval tudi konservatorij. Vse življenje je opravljal pravniški poklic, svoja najboljša dela pa je napisal pred prvo svetovno vojno in tik po njej. V sredini dvajsetih let je po vrsti žolčnih estetsko-političnih polemik njegovo skladateljsko pero skoraj popolnoma umolknilo. Lajovčev opus ni obsežen, zato pa toliko bolj izčiščen. Samospjev »Mesec v izbi«, na besedilo Li Baija v Župančičevem prevodu, imamo lahko upravičeno za enega izstopajočih v slovenski literaturi. Melodika je sicer preprosta, a Lajovic jo subtilno pobarva s harmonijo, ki sanjavo atmosfero pričara že z visokim ambitusom. Harmonija se odpira poznoromantičnim štirizvokom in petzvokom, ter se vsakič razvezuje v novih tonalitetah, skladatelj pa v središču skladbe zgradi tudi močan višek, ki se proti koncu umakne osnovni nežni prizadetosti.

Moderni se je s svojimi klavirskimi skladbami in samospeli bližal tudi **Josip Pavčič** (1870–1949), ki se je v Ljubljani šolal pri češkem muziku Antonu Nedvědu, kasneje je študiral na Dunaju in se v Ljubljani zavezal učiteljskemu poklicu (njegov najbolj znan učenec je bil Marijan Lipovšek). Kot skladatelj je bil predvsem mojster miniature, kar še posebej velja

za pesmi iz niza *Ciciban* na Župančičeva besedila. Samospjev »Dedek samonog« iz omenjene zbirke je domišljen kot niz variacij na preprosto vižo, ki pa jo ves čas prekinja izdelan klavirski stavek s svojimi »medmeti«, ki trgajo pevski tok z ironičnimi vstavki.

Moderni je poleg Lajovica in Pavčiča sledil tudi **Lucijan Marija Škerjanc** (1900–1973), ki je na glasbeno sceno stopil kot osemnajstletnik s koncertom samospelov. Škerjanc je kot verziran skladateljski mojster ustvarjal tudi žanre, ki so bili do tedaj v slovenski glasbi podhranjeni, kar v prvi vrsti velja za simfonično literaturo (simfonije in koncerti). Svoj višek pa je gotovo dosegel z miniaturnimi – samospeli in klavirskimi kompozicijami. S klavirsko sonato se je spopadel že leta 1925, indici pa kažejo, da se je s sonato preizkušal že tudi v rosnih mladosti, svoje največje delo v tej obliki pa je dokončal leta 1956. Trije stavki, kot je to za Škerjanca značilno, v resnici niso kontrastni, temveč so vsi počasnejši, po svoji vsebini lirični, številne agogične označbe pa (diafano, incalxando, vittorioso, chiaro, sognando...) sugerirajo vplive Skrjabina. Po svoji zgradbi se zdi sonata zavezana bolj improvizacijskemu razpredanju kot pravemu izpeljevanju.

Lajovičev sodobnik **Stanko Premrl** (1880–1965) je danes znan kot avtor slovenske himne, večino svojega življenja pa se je ukvarjal predvsem s cerkveno glasbo in zapustil zares obsežen opus. Za Premrla, ki je študiral na Dunaju, je bilo značilno, da je mojstrsko obvladoval skladateljske veščine, slogovno pa je ostajal zvest tradiciji. Tako osnovnih potez ni menjal

niti takrat, ko se je loteval posvetnih žanrov, kar velja tudi za uglasbitev Prešernovega soneta »Memento mori«.

V sodobnem času s tradicijo uglasbljanja Prešernovih besedil nadaljuje tudi **Mojca Prus** (1982), ki ne išče novih izrazil, temveč se želi s standardnim glasbenim stavkom čim bolj približati vsebini pesmi. Prusova je po izobrazbi sicer pravnica, vendar pa se tudi redno preizkuša kot predvsem zborovska skladateljica.

Zelo podobne značilnosti, kot smo jih spoznali ob slovenski glasbi druge polovice 19. stoletja in prve polovice 20. stoletja, veljajo tudi za argentinsko glasbo istega časa. V operi so se zgledovali po italijanskih mojstrih in pisali predvsem salonsko glasbo. Skladatelji so bili večinoma amaterji, ki so se osnovnih veščin naučili od evropskih imigrantov. Številna dela so prevevala nacionalna čustva, skladatelji pa so gradivo črpali iz domače folklore. Šele v tridesetih letih so se umetniki pričeli odvracati od nacionalističnih tendenc in se bolj predajali ekspresionizmu. Svojo pot, ki se je izogibala sodobnim spremembam, pa je hodil **Carlos Guastavino** (1912–2000). Sprva je šudiral kemijsko inženirstvo, nato pa ga je zamikala glasba. A je namesto konservatorija raje izbral privatne inštrukcije, konec štiridesetih let pa je odpotoval v Anglijo.

Večina njegove glasbe je nacionalno obarvana, kar velja tudi za preprosto tridelno klavirsko skladbo *Bailecito* (1940), ki stilizirano prinaša okus po ljudskem plesu, značilnem za Bolivijo in severno Argentino. Toda največjo veljavo si je Guastavino

pridobil s svojimi samospevi, zaradi katerih si je prislužil tudi vzdevek »Schubert Pamp«. Njegove zgodnje pesmi iz štiridesetih let še vedno sodijo med največkrat izvajana argentinska dela, ognil pa se ni niti priredbam ljudskih melodij (*Argentinske ljudske*, 1968). V šestdesetih letih je pričel sodelovati z argentinskim pesnikom Leónom Benarósom, na besedila katerega je napisal več kot 60 samospevov. Nekatere izmed najbolj uspešnih skladb na Benarósova besedila najdemo v ciklu *Argentinske rože* iz leta 1969. V njem Guastavino razkazuje značilen občutek za lirično melodiko in občutljivo obravnavo besedil, pri čemer prevladujejo teme iz narave.

Gregor Pompe

Pevcu

France Prešeren

Kdo zná
noč temno razjásnit, ki tare duha!
Kdo vé
kragulja odgnati, ki kljuje srce
od zora do mraka, od mraka do dné!
Kdo uči
izbrisat 'z spomina nekdanje dni,
brezup prihodnjih oduzét spred oči,
praznóti ubežáti, ki zdánje morí!
Kako
bit óčeš poet in ti pretežkó
je v prsih nosít al pekel, al nebo!
Stanu
se svojega spomni, tрпи brez miru!

Kam?

France Prešeren

Ko brez miru okrog divjam,
prijatljji prašajo me, kam?
Prašájte raj' oblak nebá,
prašájte raji val morjá,
kadar mogočni gospodar
drvi jih semtertje vihar.
Oblak ne ve, in val ne kam –
kam nese me obup, ne znam.
Samo to znam, samo to vem,
de pred obličje nje ne smem,
in de ni mesta vrh zemljé,
kjer bi pozabil to gorje!

Strunam

France Prešeren

Strune! milo se glasite,
milo, pesmica! žaluj;
síca bolečine skrite
trdosrčni oznanjuj:
kak bledí mi moje lice,
kak umíra luč oči,
kak tekó iz njih solzice,
ki ljubezen jih rodi;
od željá kako zdihuje,
po nji hrepeni srce,
kak mu je veselje tuje,
kak od sreče nič ne ve;
kak s seboj me vedno vleče,
koder hodí, njen obraz,
kak obličje nje cveteče
v srcu nosim vsaki čas;
in kak vé, ki bi nje hvalo
rade pele za napréj,
ak se ne usmili kmalo,
mór'te utíhnit vekoméj!
Té in take vé nosite
tožbe, strune! tje do nje;
ako mór'te, omečíte
neusmiljeno srcé.

Mornar

France Prešeren

Nezvesta! bodi zdrava,
čolnič po mene plava,
na barko kliče strel;
Po zemlji varno hōdi,
moj up je šel po vodi,
mi drug te je prevzel.

Pri Bogu sem obljubil,
de prěd bom dušo zgubil,
ko nehal te ljubít',
si z desno v desno segla,
pri Bogu si prisegla,
mi vedno zvesta bit'.

Morjá široka cesta
peljala me je v mesta,
kjer lepe deklice.
Obrazov njih lepota,
sneg beli njih života
zmotila nista me.

Spet so se jadra bela
od južnih sap napela,
prinesle me nazaj;
Dekleta moj'ga ženo
sem našel poročeno -
prestal, sam Bog ve kaj!

Le jadra spet napnimo,
valovom se zročimo,
kak' je čistó morjé!
Kaj njemu upat' smemo,
mornarji dobro vemo;
dekletom kaj – kdo ve?

Ne stráši moč viharja,
ne grom valov mornarja,
se smrti ne boji.
Spomin v potopu mine,
ljubezni bolečine
vsak dan spet oživi!

Po morju barka plava,
nezvesta, bodi zdrava,
sto tebi sreč želim!
Po zemlji srečno hōdi;
moj up je šel po vodi,
le jadjajmo za njim!

Zgubljena vera

France Prešeren

Nebeško sijajo oči,
ko so sijale prejšnje dni.

Rdeča lica zorno še cvetejo,
ko so pred cvet'le.

Lepota, ljubeznivost vsa je,
kakršna je pred bila.

Al ver'vat v tebe moč mi ni,
kakor sem ver'val prejšnje dni.

Ak' bi živela vekomej,
kar si mi b'la, ne boš naprej.

Memento mori

France Prešeren

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancov je zasula že lopata!
Odperte noč in dan so groba vrata;
al dneva ne pove nobena pratka.
Pred smrtjo ne obvarje koža gladka,
od nje nas ne odkupjo kupi zláta,
ne odpodí od nas življenja tata
veselja hrup, ne pevcov pesem sladka.
Naj zmisli, kdor slepoto ljubi svéta,
in od veselja do veselja leta,
de smrtna žetev vsak dan bolj dozóri.
Znabiti, de kdor zděj vesel prepeva,
v mrtvaškem prti nam pred koncam dneva
molčé trobental bo: »Memento móri!«

Dedek Samonog

Oton Župančič

Pase dedek Samonog,
čredo vrača skok na skok,
ovce bele, koze črne;
kadar čredo vso zavrne,
kadar čredo vso napase,
druga noga mu izrase.

Božji volek

Oton Župančič

Čurimuri, božji volek, božji volek moj,
Zleti, zleti in pokaži, kje je domek tvoj!
Z roke dečkove je božji volek odletel.
Pa na polja pisani je cvetki obsedel.

Čurimuri, božji volek, tam je domek tvoj,
Zdaj pa zleti in pokaži, kje je domek moj!
Poletel je božji volek k soncu pod nebo,
Dolgo je za njim strmelo dečkovo oko.

Mesec v izbi

Li-Tai-Po, O. J. Bierbaum, Oton Župančič

Svetlo pred posteljo,
glej, mesec sije,
kot kadar sneg blesteči
vso zemljo pokrije.

Obrnem glavo navzgor ...
Glej, mesec čist in tih.
Spet nagnem glavo ...
in k tebi v daljavo, tja k tebi,
moj daljni dom, vas,
mi splava tožen vzdih.

Pojdem na prejo

Oton Župančič

Pojdem na prejo,
Saj me ne mara ljubica več.
Pojdem na prejo kot ptiček na vejo,
Kar je bilo, je za vekomaj preč.

Predejo, predejo bela dekleta
Z drobnimi prsti nitke tenke,
Nitka od srca do srca se spleta,
V mrežo zapleteno mi je srce.

Ali bi Marico, ali bi Barico,
Ančico, Staziko? Kam iz zadreg?
Ljubica prava, ostani mi zdrava,
Zdaj bom kar ljubil dekleta navprek.

Cortadera, plumerito...

León Benarós

Cortadera, plumerito,
Cuánto nâcar en el viento!
Recuerdos de tus verdores
Me causan un sentimiento.

Ay, cuánto te necesito,
Trebolar donde vivía!
Podré volver algún día,
Cortadera, plumerito?

Por esos campos viví,
Provincia de Buenos Aires,
A, abanicando los aires,
Por esos años te vi.

El clavel del aire blanco

León Benarós

El clavel del aire blanco
Es suspiro detenido
Que en el aire se hace
Con el perfume más fino.
Ay, amor! La flor en la niña,
La niña en la flor...

Del clavel del aire blanco
Nadie ofenda su blancura,
Porque tiene el parecer
De la inocencia más pura.
Ay, amor! La flor en la niña,
La niña en la flor...

Cortadera, plumerito... *

prevod: Marija Fink - Geržinčeva

*Cortadera, plumerito
kot biseri v vetru!
Ob spominu na tvoje zelenje
postanem otožen.*

*Rad bi se v ljubih krajih
spet veselil tvoje rasti.
Se bom mogel kdaj vrniti,
Cortadera, plumerito?*

*V davnih letih sem te opazoval
kako si se v vetru pozibavala
na travnikih buenosaireske
pokrajine.*

** trave južnoameriške stepe*

Beli Clavel del aire

prevod: Marija Fink - Geržinčeva

*Beli Clavel del aire
je kot vzdih,
ki se ujet v vetru
razbrsti v najlepše dišečo cvetlico.
Aj, ljubezen! Cvetoča deklica,
deklica v cvetu let ...*

*Ne omadežuj beline
Clavela del aire,
saj spominja
na najčistejšo nedolžnost.
Aj, ljubezen! Cvetoča deklica,
deklica v cvetu let ...*

Campanilla, adónde vas?

León Benarós

Campanilla, dime,
Adónde vas, azul y gentil?
A la estación del ferrocarril.

Campanilla, dime,
Adónde vas por ese sendero?
A conversar con el señalero.

Sobre el alambre tejido
La campanilla es feliz,
Y sobre el suelo se extendiendo
Con su pintado tapiz.

Campanilla, dime,
Adónde vas, que el día termina?
A recostar mi frente azulina.

Campanilla, dime,
Adónde vas, con leve temblor?
Voy a dormir mi sueño de flor.

Campanilla, kam hitiš?

prevod: Marija Fink - Geržinčeva

*Povej mi, Campanilla,
kam hitiš, modra in dražestna,
po tej stezici?*

*Na železniško postajo,
da se pogovorim s čuvajem.*

*Srečna je Campanilla,
na žični ograji
in na tleh, kjer razprede
svojo barvno preprogo.*

*Povej mi, Campanilla,
kam greš s svojim rahlim
trepetom,
ko dan se nagne?*

*Odhajam naslonit svoje
modrikaste glavice
in sanjati sanje cvetlice.*

Flor de aguapé

León Benarós

Le dijo la flor de lirio
A la flor del aguapé:
Tres pétalos blancos tengo
Y soy parecida a usted.

La flor de aguapé responde:
Vivo yo en el Paraná,
Allá, con los camalotes,
Poblando la soledad.

Cuándo, cuándo volveré
A mirar el aguapé!
Nenúfar del Paraná
Que sobre el río se va...

Las hojas son corazones
De clarísimo verdor.
La luna le da blancaura,
Le da sus oros el sol.

La tarde violeta pinta
Su matiz crepuscular
Allí donde el agua besa
El sueño de su bogar.

Hijacintin cvet

prevod: Marija Fink - Geržinčeva

*Lilijin cvet je rekel
cvetu Aguapéja:*
Nosim tri bele listke
in sem tebi podoben.*

*Cvet Aguapéja odvrne:
Živim ob reki Paraná,
tam s Camaloti
naseljujem samoto.*

*Kdaj bom zopet
ogledoval Aguapé!
Je kot lokvanj, ki vesla
po reki Paraná ...*

*Listi so srčeca
svetlo zelena.
Luna jim daje belino,
sonce jim daje zlato.*

*Vijolični popoldan razsipa
svoje mračne odtenke
tam, kjer voda poljublja
svoj sanjski tek.*

* hijacinta

Aromito, flor de tusca...

León Benarós

Qué quiere esta arbolito?
No quiere nada?
Quiere al flor de tusca
toda dorada

Qué tiene esta arbolito?
Tiene ilusiones.
Dice que sus florcitas
son algodones.

Amarillo, amarillo,
busca que busca.
Lo tienen los pompones
de flor de tusca.

Pompones de la tusca,
que son bonitos!
Alumbran la mañana
como solcitos,

Si son, tal vez, solcitos,
así parece,
Dorando la mañana,
cuando amanece.

Aromito, flor de tusca... (Mimoza)

prevod: Marija Fink - Geržinčeva

*Kaj hoče to drevesce?
Nič noče?
Zlati cvet Tusca
hoče.*

*Kaj ima to drevesce?
Ima privede:
Pravi, da so njegovi cveti
bombaž.*

*Rumeno barvo
išče vsepovsod,
a to imajo čopki
na Tuscini roži.*

*Čopki Tusce
so tako krasni!
Svetijo v jutro
kot zlati sončki.*

*Če so res sončki,
tako se vsaj zdi,
ožarijo jutri,
ko se zdani.*

Abismo de sed

Alma García

Me están gritando los bombos
mensaje de soledad,
mi tristeza pide vino
para ponerse a cantar.
Desparramados de sombra
arreando el anochecer,
viajan tus sueños dolientes
por un abismo de sed.

Soy tucumano, soy un cantor,
vengo buscando el vino
en unos ojos tibios de amor;
adentro de mi guitarra
crecen las viñas de la canción.

Florecerán mis entrañas
con tu beso abrazador,
vino tinto de la zamba,
para borrarte el dolor.
La piel feliz de las uvas
me trae un canto de sol;
para la noche y la zamba
la luz del vino es mejor.

Prepad žeje

prevod: Marcos Fink

*V opoju zvokov bobna,
žalost moja
prosi vina,
da bi lažje pel.
V teminah potujejo
boleče sanje tvoje
po nočnem prepadu
moje žeje.*

*Sem iz Tucumana, pevec sem,
in iščem vina
v tvojih neljubečih očeh.
V moji kitari brsti
trta novih pesmi.*

*Drhtel bom
ob tvojem poljubu,
drago vino,
ki brišeš bolečino.
Koža tvojih jagod
mi prinaša pesem sonca,
ki noč bo pregnala.*

Pampamapa

Hamlet Lima Quintana

Yo no soy de estos pagos
Pero es lo mismo,
He robado la magia
De los caminos.

Esta cruz que me mata
Me da la vida,
Una copla me sangra
Que canta herida.

No me pidas que deje
Mis pensamientos,
No encontrarás la forma
De atar al viento.

Si mi nombre te duele
Échalo al agua,
No quiero que tu boca
Se ponga amarga.

A la huella, mi tierra,
Tan trasnochada.
Yo te daré mis sueños,
Dame tu calma.

Como el pájaro antiguo
Conozco el rastro,
Sé cuando el trigo es verde,
Cuando hay que amarlo.

Pampamapa

prevod: Marcos Fink

*Nisem tu doma,
a komu mar,
pot je moja
domovina.*

*Ta križ, ki me ubija
mi daje življenje,
v meni
pesem krvavi.*

*Ne bom opustil
svojih misli.
Ne boš uspela zaustaviti
veter mojih želja.*

*Če moje ime te boli,
vrzi ga v morje,
ne bi rad,
da usta tvoja postanejo grenka.*

*Pot, prosim te,
daj mi svoj mir.*

*Kot izkušena ptica
poznam pot.
Vem, kdaj je pšenica
zrela za ljubezen.*

Por eso es que, mi vida,
No te confundas,
El agua que yo busco
Es más profunda.
Para que fueras cierta
Te alcé en un canto,
Ahora te dejo sola,
Me voy llorando.

Pero nunca, mi cielo,
De pena muero,
Junto a la luz del día
Nazco de nuevo.

A la huella, mi tierra,
Tan trasnochada.
Yo te daré mis sueños,
Dame tu calma.

Bonita rama de sauce

Arturo Vezquez

Bonita rama de sauce,
Bonita rama de amor.
Nunca floreció, que siempre
Se quedó diciendo adiós.

El río pasa y la peina,
El río la jura amar.
La rama le da sus trenzas.
El río miente y se va.

*Iščem globlje vode,
globlje pesmi, ki me spravijo v jok.
A vem, ne bo me konec.
Z jutrom se zopet prebudim.*

*Pot, prosim te,
daj mi svoj mir.*

Ljubka vrbova veja

prevod: Marcos Fink

*Ljubka vrbova veja,
nikdar zacvetela,
vedno se samo
poslavlja.*

*Reka, ki mimo pritekla je,
jo božala je,
obljubila ji
večno ljubezen.*

El viento pasa y la besa,
El talle le hace cimbrar.
Toda la ramita canta.
El viento miente y se va.

Se va, se va, y la ramita se inclina,
No la vean sollozar.

Bonita rama de sauce,
Bonita rana de amor.
Florecida de alegría
Con el alba amaneció.

Debajo de su caricia
Dormido estaba el cantor,
Por la guitarra y la boca
Le latía una canción.

Más dulce que viento y río,
La noche entera cantó.
Coronado por la rama,
Abrazadito quedó.

Cantar, las verdes coplas del sauce
Altas por el cielo van.

*A reka stekla naprej je
in jo zapustila. Tudi veter jo boža in obljublja, da vsa zadrhti.
A veter, lažnivo, jo zapusti.*

*Veja žalostna k tlom se upogne
in tiho žalostna joče.*

*Po drugi noči vrbova veja
se prebudi,
in zopet zadrhti,
ko pesnik ob njej stoji.*

*In spet božajo njene roke,
ko ob zvokih kitare
pevec svoje pesmi
ji podari.*

*Bolj sladko kot z vetrom
in reko,
vso noč se objemala sta
in prepevala.*

*Njune pesmi pa vse do neba
splavale so.*

El labrador y el pobre iz Španske pesmamrice

Caminaba un labrador
Tres horas antes del día.
Y se encontró con un pobre
Que muy cansado venía.
El labrador se apeaba
Y el pobre se montaría.

Le llevó para su casa
Y de cenar le daría,
De tres panes de centeno
Porque de otro no tenía.
Cada bocado que echaba
De trigo se le volvía.

A eso de la medianoche
Que el labrador no dormía,
Se levantaba en silencio
Por ver lo que el pobre hacía.

Lo estaban crucificando!
La cruz por cama tenía!
O, quien lo hubiera sabido,
Yo mi cama le daría.

Kmet in siromak

prevod: Marcos Fink

*Tri ure pred zoro
kmet sreča siromaka,
ki je izčrpan
in brez moči.
Kmet sestopi s konja
in siromaka položi nanj.*

*Pelje ga na svoj dom,
ponudi mu hrane,
rženega kruha,
ker drugega ni imel.
In glej, vsak grižljaj
se spremeni v pšeničnega.*

*Okoli polnoči,
ko kmet še ne spi,
tihovstane,
da pogleda, kaj dela siromak.*

*Križali so ga,
križ je imel za ležišče.
O, ko bi jaz bil vedel,
svojo posteljo bi mu dal.*

El sampedrino

León Benarós

Soy nacido en San Pedro,
Pa' que lo sepa.
Unos vientos me traen
Y otros me llevan.
Es triste amigo,
Trajinarse en la huella
Sin un cariño.
Tal vez algún cariño
En que ir pensando
Por esos campos solos
Al ir arreando...

Trebolares fresquitos,
Gramilla tierna,
Margaritas silvestres
Que fueron de ella.
No digan, flores,
Que ha pasado un resero
Llorando amores...

San Pedro de mi vida,
Quisiera verte
Antes de que me piale
Por ahí la muerte.
Pero, aparcero,
Si ella no está en el pago
Y a nadie tengo...
A nadie tengo, amigo,
Como decía.
Ni me espera la prenda
Que yo quería.

Pevec iz San Pedra

prevod: Marcos Fink

*Rojen sem v San Pedru,
da bo vsem jasno,
in veter me nosi
sem ter tja.
Veš, prijatelj, žalostno je
biti na poti
brez vsake ljubezni.
Ljubezni,
da bi jo vsaj sanjal,
ko potujem
sem ter tja.*

*Mehke trave
in ivančice, vé,
ki me ob poti
spremljate,
nikomur ne povejte,
da ste me videle
s solznimi očmi.*

*San Pedro, draga vas,
rad bi se vrnil k tebi,
preden me smrt
na poti dobi.
Če moje ljubljene ni,
brezsmiselno je življenje.*

Mehke trave in ivančice ...

Viña de Chapanay

León Benarós

Con el alba me levanto
Porque debo cuidar la viña.
Delicada como una niña
Es mi viña de Chapanay.

En enero y en febrero
La hojarasca le voy quitando,
Con fineza despampanado
A mi viña de Chapanay.

Con el alba me levanto
Y no ceso de trabajar.
Todo el año la estoy queriendo
A mi viña de Chapanay.

Desde marzo, lindamente,
La cosecha ya conseguimos
Y me alegro con los racimos
De mi viña de Chapanay.

Riego en mayo, podo en junio.
Y noviembre ya floreciendo,
Qué bonita se está poniendo
Mi viñita de Chapanay!

Moj vinograd v Čapanaju

prevod: Marcos Fink

*Zgodaj zjutraj vstanem,
da popazim na svoj vinograd.
Moje trtice v Čapanaju so namreč
nežne kot lepe deklice.*

*Januarja
in februarja
čistim listje in
obrezujem nepotrebne poganke.*

*Zgodaj zjutraj vstanem
in trdo delam v vinogradu.
Ljubim svoje trte
v Čapanaju.*

*Marca že imamo trgatve.
Kako se veselim
lepih grozdov
mojih trt v Čapanaju.*

*Maja zalivam,
junija obrezujem,
novembra so pa trte
zopet v cvetju.*

MARCOS FINK

Basbaritonist Marcos Fink, rojen slovenskim staršem v Buenos Airesu (Argentina), je najprej pevsko deloval kot član Mladinskega zbora Karantanija in kasneje Argentinskega polifonskega zbora. Glas je šolal pri profesorjih Ivanu Ivanovu in Victorju Srgu, pozneje pa se je izpopolnjeval pri različnih evropskih mojstrih (Schöne, Huttenlocker, Baldin, Werba, Harper, Sutherland). Leta 1990 je debitiral v Salzburgu. Nastopal je v operah, na koncertih in recitalih samosplovov po vsem svetu (Pariz, Bordeaux, Frankfurt, Berlin, Barcelona, Madrid, Dunaj, Tokio, Osaka, Peking,

Shanghai, Ljubljana, Milano, Buenos Aires, Houston, Sydney idr.), pod taktirko uglednih dirigentov (Corboz, Graf, Hager, Lombard, Bičkov, Horvat, Steinberg, Nanut, Shambadal, Lajovic in Jacobs). Nastopal je z odličnimi orkestri, kot so Orkester Romanske Švice, Nacionalni orkester iz Pariza, Filharmonični Orkester iz Strasbourga, Orkester Slovenske filharmonije, Simfonični orkester RTV Slovenija, Concerto Köln, Dunajski simfoniki, Münchenski filharmoniki, Baročni orkester iz Freiburga, Akademija za staro glasbo iz Berlina in drugi.

Marcos Fink je sodeloval pri snemanju številnih zgoščenk z deli Puccinija, Haydna, Bacha, Mozarta, Martina, Rossinija, Fauréja, Marxsena, Händla, Schumanna, Schuberta idr. Za posnetek Schubertovega cikla *Zimsko popotovanje* je leta 1998 v Parizu prejel nagrado *zlati orfej*. Zgoščenka Mozartove opere *Čarobna piščal*, v kateri je Marcos Fink pel vlogo Sarastra, je osvojila glasbeno nagrado BBC, zgoščenki *Canciones argentinas* in Händlova *Agrippina* (vloga Claudia) pa sta bili nominirani za nagrado *grammy*. Je dvakratni prejemnik nagrade Prešernovega sklada, in sicer leta 1999 za komorne dosežke, še posebej za izvedbo pemskega cikla *Labodji spev* Franza Schuberta, leta 2013 pa skupaj s sestro Bernardo Fink za ploščo *Slovenija!* Leta 2017 je prejel nagrado Sama Smrkolja za umetniške dosežke na opernem področju, ki jo podeljuje Slovensko komorno glasbeno gledališče.

NEJC LAVRENČIČ

Pianist Nejc Lavrenčič je glasbeno šolanje pričel na Srednji glasbeni in baletni šoli v Mariboru, v razredu Tatjane Dvorak. Kasneje je postal tudi varovanec pianistke in pedagoginje Marine Horak. Dodiplomski in magistrski študij je opravil na Kraljevem konservatoriju v Bruslju, v razredu A. Madžara in J. Michielsa. Poleg klavirja je magistriral še iz komorne igre, sočasno pa opravil specializacijo na področju interpretacije samospeva pod okriljem Uda Reinemanna ter njegovih gostujočih umetnikov in pedagogov.

Koncertno deluje v Sloveniji, Franciji, Belgiji, Španiji,

Hrvaški, Italiji in Švici, koncertne turneje pa so ga peljale tudi na gostovanja v ZDA, po Kanadi in Aziji. Sodeluje s priznanimi tujimi in domačimi umetniki, kot so pevci Sabina Cvilak, Marcos Fink, Mojca Vedernjak, Theresa Plut, Juliette de Massy, Cristina Segura, Artur Rozek, Darko Vidic, Katja Konvalinka, Arianna Rinaldi, Soumaya Hallak ter instrumentalisti Andrej Zupan, Luka Železnik, Magdalena Sas, Isabel Dunlop in drugi. Je prejemnik več nagrad na mednarodnih tekmovanjih, priznanj za ustvarjalnost in štipendij. Redno snema za Radio Slovenija.

Koncertno in pedagoško se udeležuje na področju klavirske in komorne igre ter interpretacije samospeva. Je umetniški vodja Kulturno umetniškega zavoda PerArtem in koncertnega cikla Glas iz davnine v SNG in Operi Maribor ter Muzeju novejši zgodovine Slovenije v Ljubljani.

NAPOVEDUJEMO IN VABIMO

SLOVENSKI KOMORNI ORKESTER Z DUNAJA JERA PETRIČEK HRASTNIK, dirigentka BERNARDA FINK, mezzosopran

27. november 2018 ob 19.30, Dvorana Union, Maribor
2. koncert Orkestrskega cikla in za izven

Spored:

»Temni žamet«

Marij Kogoj (prir. A. Srebotnjak), Antonín Dvořák,
Felix Mendelssohn-Bartholdy

Jera Petriček Hrastnik

Bernarda Fink

Christian Schmidt

Peter Matzka

Ernst Weissensteiner

Reinhard Latzko

Thomas Selditz

PETER MATZKA, violina
THOMAS SELDITZ, viola
REINHARD LATZKO, violončelo
ERNST WEISSENSTEINER, kontrabas
CHRISTIAN SCHMIDT, klavir

4. december 2018 ob 19.30, Dvorana Union, Maribor
2. koncert Komornega cikla in za izven

Spored:

Sergej Prokofjev, Henri Vieuxtemps, Claude Debussy,
Franz Schubert

◀ NARODNI DOM MARIBOR ▶

Informacijska pisarna Narodnega doma Maribor, uradne ure: vsak delavnik od 10.00 do 17.00,
v soboto od 9.00 do 12.00 ter uro pred vsako prireditvijo. Dvorana Union: uro pred vsako prireditvijo.

☎ (02) 229 40 11, 229 40 50, 031 479 000, 040 744 122

✉ vstopnice@nd-mb.si; spletni nakup vstopnic: <http://nd-mb.kupikarto.si/>

📘 www.facebook.com/narodni.dom.maribor

🌐 www.nd-mb.si

**VEČER
RADIO CITY**

Naklada: 150 kosov, brezplačen izvod.